

Inicjatywa w kierunku Krajowego planu działań przeciwko rasizmowi dla Irlandii

Konsultacje społeczne 2021

Wprowadzenie

Komitet ds. przeciwdziałania rasizmowi i raport okresowy

Narodowy komitet ds. przeciwdziałania rasizmowi (National Anti-Racism Committee) jest niezależnym komitetem powołanym przez rząd w 2020 roku w celu opracowania Krajowego planu działań przeciwko rasizmowi dla Irlandii. Informacje o naszym członkostwie i pełny zakres naszych kompetencji można znaleźć tutaj.

Zgodnie z naszym zakresem kompetencji, przedłożyliśmy **raport okresowy** ministrowi ds. dzieci, równouprawnienia, niepełnosprawności, integracji i młodzieży (Minister for Children, Equality, Disability, Integration and Youth) w listopadzie 2020 roku. Raport przedstawia nasze wstępne pomysły i plany rozwoju Krajowego planu działań przeciwko rasizmowi. Mogą Państwo uzyskać dostęp do raportu okresowego tutaj.

Konsultacje z zainteresowanymi organizacjami i członkami społeczeństwa są ważną częścią naszej pracy. Konsultacje te dają każdemu możliwość wypowiedzenia się na temat tego, jak możemy skutecznie zwalczać rasizm we wszystkich jego formach w dzisiejszej Irlandii.

Niniejszy dokument konsultacyjny został opracowany, aby wyjaśnić, jaki jest cel tych konsultacji i nakreślić niektóre obszary, w których jesteśmy szczególnie zainteresowani opiniami i sugestiami.

Państwa opinie są ważne, aby pomóc nam w rozwoju skutecznych sposobów zwalczania rasizmu w Irlandii.

Czym jest rasizm?

W naszym raporcie okresowym nakreśliliśmy następujące pojęcie rasizmu, aby ukierunkować naszą pracę:

[rasizm to]... *dynamika władzy obecna w strukturalnych i instytucjonalnych ustaleniach, praktykach, politykach i normach kulturowych, która skutkuje wykluczeniem lub dyskryminacją jednostek lub grup ze względu na ich tożsamość, zgodnie z art. 1 Międzynarodowej konwencji w sprawie likwidacji dyskryminacji rasowej (ICERD), która stanowi, że:*

„...termin „dyskryminacja rasowa” oznacza jakiegokolwiek rozróżnienie, wykluczenie, ograniczenie lub uprzywilejowanie ze względu na rasę, kolor skóry, pochodzenie albo przynależność narodową lub etniczną, którego celem lub

skutkiem jest zniweczenie lub naruszenie uznania, korzystania lub wykonywania, na zasadzie równości, praw człowieka i podstawowych wolności w życiu politycznym, gospodarczym, społecznym, kulturalnym lub w jakiegokolwiek innej dziedzinie życia publicznego”.¹

Rozumiemy krzyżowanie się rasizmu i innych form ucisku ze względu na płeć, seksualność, tożsamość płciową, niepełnosprawność i sytuację społeczno-ekonomiczną - oraz to, że kobiety, dzieci i mężczyźni w różny sposób doświadczają form rasizmu.

Przyjęta przez nas definicja jest żywa i opiera się na międzynarodowych koncepcjach prawnych i zobowiązaniach, jak również na prawodawstwie UE i Irlandii.

Rasizm jest problemem systemowym, który przejawia się w wielu obszarach społeczeństwa i wpływa na wiele aspektów życia ludzi. Rasizm jest osadzony w strukturach; odzwierciedlony i reprodukowany w instytucjach, praktykach, polityce i normach kulturowych; i poprzez nie skutkuje wykluczeniem lub dyskryminacją jednostek lub grup, w oparciu o ich rasę lub pochodzenie etniczne (w tym narodowość i przynależność do społeczności Travellers).

Rasizm jest częścią rzeczywistości w Irlandii. Potrzebujemy kompleksowego i skutecznego Krajowego planu działania, aby się z tym uporać.

Rasizm jest częścią rzeczywistości w Irlandii. Ciągłe i dobrze udokumentowane dowody pokazują, że jest on zakorzeniony na każdym poziomie społeczeństwa i doświadczany przez różne grupy. Problem rasizmu został dodatkowo obnażony przez COVID - z różnymi skutkami dla migrantów i innych grup, które są ofiarami dyskryminacji rasowej.

Akceptując wagę dowodów z ostatnich lat, pokazujących, że rasizm istnieje, uznajemy, że musimy teraz podjąć działania. Od czasu zakończenia poprzedniego Krajowego planu działań przeciwko rasizmowi w 2008 roku, organizacje społeczeństwa obywatelskiego zabiegały o ponowne skupienie się na kwestiach narodowych, co było zaleceniem, które powtórzyło się również w ostatnim przeglądzie Irlandii przez Komitet ONZ ds. Likwidacji Dyskryminacji Rasowej (CERD) w 2019 roku. Irlandzka Komisja Praw Człowieka i Równości (Irish Human Rights and Equality Commission) wezwała również do opracowania nowego planu działania. Dyskryminacja rasowa jest obecnie w Irlandii prawnie zabroniona, a rasistowska mowa nienawiści jest także nielegalna. Wszystkie irlandzkie instytucje publiczne mają obowiązek podejmowania aktywnych kroków w celu wyeliminowania dyskryminacji (w tym ze względu na rasę) w trakcie wykonywania swojej pracy. Wspieranie równości i integracji mniejszości etnicznych jest celem wymienionym w licznych strategiach rządowych i publicznych. Środki do zwalczania rasizmu są ujęte w Strategii Integracji Migrantów oraz Narodowej Strategii Integracji Społeczności Travellers i Romów. Kilka obecnie przeprowadzanych reform będzie miało znaczenie dla wzmocnienia ochrony prawnej przed rasizmem. Obejmują one

---

¹ Raport okresowy komitetu ds. przeciwdziałania rasizmowi, 2020, 3.

proponowane ustawodawstwo dotyczące przestępstw z nienawiści oraz regulację mediów internetowych. Takie reformy wysyłają silny sygnał, że społeczeństwo irlandzkie nie będzie tolerować rasizmu przeciwko mniejszościom w jakiegokolwiek formie.

Jednak rasizm i dyskryminacja rasowa utrzymują się w Irlandii pomimo prawnych zakazów. Obecne przepisy i inicjatywy polityczne nie są wystarczające i pozostawiają znaczne luki. Krajowy Plan Działań zapewni środki do pozycjonowania istniejących środków i ustaw w szerszych ramach konkretnych działań w celu zwiększenia ich skuteczności. Plan wprowadzi również nowe działania i inicjatywy w celu rozwiązania istniejących i pojawiających się problemów. Przy opracowywaniu nowych działań i inicjatyw będziemy pamiętać o tym, że rasizm krzyżuje się z innymi nierównościami i dyskryminacją z innych powodów, na przykład z powodu płci i niepełnosprawności.

Posiadanie wartościowych danych dotyczących równości jest ważne przy zwalczaniu rasizmu

Monitorowanie równości etnicznej jest kluczowym narzędziem w ujawnianiu powszechności dyskryminacji rasowej i jej wpływu na życie. Jest to niezbędne dla rozwoju skutecznych środków zaradczych. Międzynarodowe przeglądy praw człowieka wielokrotnie wzywały Irlandię do przyjęcia spójnego podejścia do gromadzenia danych zdezagregowanych etnicznie przez dostawców usług publicznych i inne podmioty. Nasz raport okresowy określa to jako zalecenie priorytetowe. Krajowy plan działania będzie dalej nakreślał luki w gromadzeniu i wykorzystywaniu danych oraz analizować, jakie zmiany mogłyby pomóc nam w lepszym wykorzystaniu danych w walce z rasizmem.

Inicjatywa w kierunku Krajowego planu działań przeciwko rasizmowi dla Irlandii

Ważne jest, aby plan był zakorzeniony w wartościach praw człowieka, demokracji i praworządności. Te wartości muszą charakteryzować nasze podejście i kierować działaniami irlandzkiego społeczeństwa w zwalczaniu rasizmu.

Jak stwierdzono w naszym raporcie okresowym, w naszej pracy kierujemy się najlepszymi praktykami dotyczącymi struktury i treści krajowych planów działań przeciwko rasizmowi, które zostały przedstawione w [Praktycznym przewodniku tworzenia krajowych planów działania przeciwko dyskryminacji](#) rasowej opublikowanym przez Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Praw Człowieka.

Nasza praca opiera się również na [Planie działania UE przeciwko rasizmowi \(2020-25\)](#), który odzwierciedla przewodnik ONZ.

Zgodnie z przewodnikiem ONZ zamierzamy opracować Krajowy plan działań przeciwko rasizmowi, który:

- *Opiera się o standardy praw człowieka*
- *Obejmuje kompleksowy zakres*
- *Stanowi krajowe przedsięwzięcie*
- *Jest zorientowany na działania*
- *Stanowi dokument publiczny*
- *Jest ciągłym procesem*
- *Uwzględnia wymiar międzynarodowy²*

Na tym etapie chcielibyśmy usłyszeć Państwa opinie

Opierając się na definicji rasizmu i problematycznych obszarach przedstawionych w naszym raporcie okresowym oraz na informacjach uzyskanych w wyniku tych konsultacji, Krajowy plan działania będzie obejmował działania skierowane do wszystkich departamentów i agencji rządowych, władz, instytucji i organizacji - w sektorze publicznym, prywatnym i organizacji charytatywnych - które mają kompetencje lub odpowiedzialność w zakresie przeciwdziałania rasizmowi lub których zaangażowanie jest niezbędne. Krajowy plan działania będzie również koncentrować się na mediach, zarówno tradycyjnych, jak i nowych formach. Będzie on zawierać działania mające na celu promowanie praw i równości dla wszystkich mieszkających w Irlandii.

Aby pomóc nam w zorganizowaniu konsultacji, zaproponowaliśmy kilka tematów, które odzwierciedlają kwestie zidentyfikowane w naszym raporcie okresowym. Prosimy zauważyć, że nie wybraliśmy tych tematów, ponieważ uważamy, że są to jedyne obszary, w których występuje rasizm, lub że są to jedyne tematy, które należy poruszyć w Krajowym planie działania. Zostały one po prostu zasugerowane, aby pobudzić dyskusję i pomóc w organizacji konsultacji. Chętnie wysłuchamy również Państwa opinii na temat wszelkich innych kwestii, które Państwa zdaniem powinniśmy wziąć pod uwagę przy opracowywaniu planu.

Do każdego tematu dołączyliśmy kilka pytań, które pomogą pobudzić dyskusję. Poniższe pytania mogą być dla Państwa pomocne w opracowaniu Państwa wkładu w konsultacje. Mogą Państwo jednak swobodnie przedstawić swoje poglądy na wskazane tematy bez odnoszenia się do pytań i / lub przedstawić swoje poglądy na inne kwestie, które nie zostały wymienione w niniejszym dokumencie. Zdajemy sobie również sprawę, że wymienione tematy mogą się w znacznym stopniu pokrywać.

---

² *Developing National Action Plans Against Racial Discrimination: A Practical Guide*, UN OHCR 2014, 3.

- Temat 1: Dostęp do wymiaru sprawiedliwości**
Temat 2: Wszystkie formy mediów i komunikacji, w tym nowe technologie
Temat 3: Zatrudnienie, edukacja, zdrowie i zakwaterowanie
Temat 4: Integracja i uczestnictwo

1. Dostęp do wymiaru sprawiedliwości

Temat ten obejmuje przeciwdziałanie dyskryminacji przez organy ścigania, w tym kwestie dotyczące mechanizmów składania skarg, niedostatecznej sprawozdawczości i form zadośćuczynienia.

- Jakie wsparcie powinno być dostępne dla ofiar rasizmu?
- Jakie działania byłyby skuteczne w usuwaniu barier w wymiarze sprawiedliwości dla ofiar rasizmu?
- Jakie działania mogłyby zostać podjęte w celu przeciwdziałania dyskryminacji przez organy ścigania?
- Czy uważają Państwo, że rasizm dotyka aresztowanych lub oskarżonych w systemie sądownictwa karnego, a jeśli tak, to jak można temu zaradzić?
- Czy uważają Państwo, że rasizm dotyka osoby skazane lub więzione w systemie sądownictwa karnego, a jeśli tak, to jak można temu zaradzić?
- Czy uważają Państwo, że rasizm ma wpływ na orzecznictwo prawne i sądy, a jeśli tak, to jakie działania należy podjąć?
- Czy istnieją szczególne problemy związane z rasizmem i płcią oraz dostępem do wymiaru sprawiedliwości?

2. Wszystkie formy mediów i komunikacji, w tym nowe technologie

Temat ten obejmuje media drukowane i tradycyjne oraz media radiowo-telewizyjne, jak również media społecznościowe i nowe technologie.

- Jakie działania zaproponowałiby Państwo w celu zwalczania rasizmu w nowych i w tradycyjnych formach mediów?
- Jakie działania według Państwa pomogłyby uczynić media i prasę bardziej reprezentatywnymi na wszystkich poziomach dla wszystkich mieszkańców Irlandii?
- Jakie wyzwania stawiają nowe technologie w zakresie rasizmu?
- Czy nowe technologie stwarzają możliwości do wzmocnienia walki z rasizmem?
- Jakie działania powinny podjąć firmy technologiczne, aby pomóc w walce z rasizmem?
- Jaką rolę może odegrać regulacja działalności firm technologicznych w zwalczaniu rasizmu?

3. *Zatrudnienie, edukacja, zdrowie i zakwaterowanie*

Są to kluczowe obszary życia gospodarczego i społecznego, w których konieczne są działania wspierające pełną integrację i udział grup doświadczających rasizmu w społeczeństwie i gospodarce. Może to obejmować zwalczanie rasizmu w miejscu pracy; zapewnienie, że usługi publiczne są projektowane i świadczone z uwzględnieniem wszystkich ludzi; oraz środki mające na celu rozwiązanie problemu nierówności rasowych w dostępie, udziale i wynikach korzystania ze świadczeń edukacyjnych, zdrowotnych i mieszkaniowych.

- W jaki sposób chcieliby Państwo, aby w sektorze edukacji zwalczano rasizm?
- Jak możemy zapewnić równość wszystkich dzieci w zakresie dostępu do świadczeń?
- Jakie działania należy podjąć w sektorze zdrowia w celu rozwiązania problemu nierówności zdrowotnych ze względu na pochodzenie etniczne?
- Jakie środki pomogłyby rozwiązać problem rasizmu w dostępie do zakwaterowania?
- Jakie inicjatywy i działania należy podjąć w celu zwalczania rasizmu w dostępie do zatrudnienia?
- Czy istnieją szczególne sektory związane z siłą roboczą, w których działania ukierunkowane na zwalczanie rasizmu powinny być traktowane priorytetowo?
- Jakie szkolenia i dodatkowe wsparcie mogłyby pomóc w zwalczaniu rasizmu w miejscu pracy?
- Jakie środki można wprowadzić w celu wspierania integracji w zatrudnieniu i na rynku pracy oraz przeciwdziałania podstawowym przyczynom dyskryminacji?

4. *Integracja i uczestnictwo*

Temat ten obejmuje rolę, jaką edukacja i podnoszenie świadomości mogą odegrać na wszystkich poziomach w zwalczaniu postaw i zachowań rasistowskich. Może to obejmować środki mające na celu wzmocnienie nauki o różnorodności i dyskryminacji w formalnych programach nauczania, przeformułowanie sposobu opowiadania o historii w celu uwzględnienia obecnie ignorowanych grup i kwestii, jak również inicjatywy zwiększające świadomość społeczną.

W ramach tego tematu będziemy również starać się zająć barierami, które utrudniają ludziom z mniejszości etnicznych uczestnictwo w demokratycznej polityce i kandydowanie w wyborach lokalnych i krajowych.

Rozpatrujemy również prawa dostępu do wszelkich miejsc lub świadczeń przeznaczonych do użytku publicznego, takich jak transport, hotele, restauracje, kawiarnie, teatry, obiekty sportowe, parki i obiekty rekreacyjne.

- Jakie inicjatywy mogłyby Państwa zdaniem podnieść świadomość społeczną na temat dyskryminacji rasowej i pomóc w zwalczaniu rasistowskich stereotypów?
- Jak możemy usunąć bariery dla integracji społecznej i uczestnictwa grup niedostatecznie reprezentowanych i gorzej traktowanych?
- Jak możemy zapewnić, że grupy, które są najbardziej zmarginalizowane, zostaną szczególnie uwzględnione?

- Jakie inicjatywy przyczyniłyby się do tego, aby polityka publiczna brała pod uwagę systemowy rasizm, którego doświadczają społeczność?
- Jakie działania zaproponowałoby Państwo w celu zwiększenia liczby osób z mniejszościowych grup etnicznych uczestniczących i kandydujących w wyborach lokalnych i krajowych?
- Jakie działania są potrzebne, aby dopilnować, że polityczne procedury, procesy i uczestnictwo są antyrasistowskie?
- Jakie działania należy podjąć w celu rozwiązania problemu rasizmu w sporcie? Jakie pozytywne działania mogłyby to wzmocnić?
- Jakie działania należy podjąć, aby podnieść świadomość i przeciwdziałać rasizmowi w sztuce i kulturze? Jakie pozytywne działania mogłyby to wzmocnić?
- Jakie działania należy podjąć w celu wspierania międzykulturowego zaangażowania i uczestnictwa w życiu społeczności?

Zapraszamy do przedstawienia nam swoich poglądów na temat wszystkiego, co uważają Państwo za istotne dla rozwoju Narodowego planu działań przeciwko rasizmowi dla Irlandii. Poniższe ogólne pytania mogą okazać się pomocne.

Pytania ogólne

- Jakie są według Państwa najważniejsze problemy, z którymi borykają się mniejszości?
- Jakie inicjatywy, według Państwa, mogłyby rozwiązać problem luk w gromadzeniu i wykorzystywaniu danych?
- W jaki sposób powinno się mierzyć skuteczność działania planu? Kto Państwa zdaniem powinien być zaangażowany w realizację i monitorowanie działań zalecanych w planie?
- Biorąc pod uwagę, że plan działania będzie obejmował wiele kwestii, jakie są dwa obszary, które Państwa zdaniem powinny być priorytetowe w zakresie wczesnych działań?
- Co w perspektywie długoterminowej będzie miało największy wpływ?
- Czy doświadczenie rasizmu zmienia się w zależności od płci, wieku, orientacji seksualnej, statusu rodzinnego lub cywilnego?
- W jaki sposób doświadczenie rasizmu oddziałuje na osoby z niepełnosprawnością?

**Irlandia opracowuje Krajowy plan działań przeciwko rasizmowi.
Państwa opinie pomogą nadać kształt temu planowi.
Dziękujemy, że przyczyniacie się Państwo do tej ważnej pracy.**